

№⁷⁶ 72

D. 25. Marca,

SOBOTA.

ROK 1826.

KURJER

Warszawski

WSPOMNIENIA.

Przymierze z Cesa-
rzem Leopoldem
1657.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

w Dniu 21. b. m. odbyło się ogólne zebranie Towarzystwa Dobroczynności pod przewodnictwem JW. JX. Prymasa i jako Prezesa tegoż Towarzystwa, na którym zdawano publicznie sprawę z administracji, dochodów i wydatków obu Instytutów Dobroczynnych, jednego w Warszawie a drugiego w Grzybowej Woli. JW. Julian Ursyn Niemcewicz jako Prezes administracji zagnął obradę powitaniem JW. Prymasa, i podziękował mu za łaskawe dzielenie prac, następnie wystawił cel zebrania i doniósł że N. PAN zatwierdził raczył nie tylko ustawy Towarzystwa, ale nadto wszystkie legata temuż zapisane i jeszcze nadal zapisać się mające; następnie zaś wezwał Sekretarza aby w tej mierze wydaną odezwę Ministra Sekretarza Stanu odczytał, i jednego z członków aby zdał sprawę z działań rocznych. Osnowa głosu w tej mierze mianego wyjaśniła, że ciągle utrzymywanych ubogich obu płci w dwóch domach na początku wymienionych, było 300, oprócz 20 chłopców sierot dla których w Instytucie Warszawskim jest założona szkołka, i z kąd chłopców tych Towarzystwo za zaręczeniem oddało do rzemiosł. że za domem utrzymywano 16 familji ubogich przez rok cały, iż wsparto na raz ieden 705 osób, a nierównie większą ilość familji opatrzone płótnem, drzewem, żywnością itp.; nareszcie że kosztem i staraniem Towarzystwa leżono 227 osób ubogich w mieście. Co się tycze fun-

duszów, iż te w ciągu roku 1825 składały się z wskazanych i darowanych summ przez N. PANA zł: 20,625, iż Rządu, z Loterji Kłasyycznej i kar sądowych zaassygnował na te Instytucje zł: 29,139; iż z procentów od swych legatów Towarzystwo miało zł. 4,295, iż ofiary dobroczynnych osób wynosiły zł: 14,653 gr: 12, iż z koncertów danych na korzyść ubogich wpłynęło zł: 1,100 gr: 25, iż rękodzielnia donowa Towarzystwa przyniosła zł. 5,960 gr: 12, reszta zaś drobnych summ że pochodziła z najmu lokali w i piwnic, ze sklepu ubogich, z karbonu i innych podobnych, co wszystko razem wyniosło w roku 1825 summę zł: 102,560 gr: 12. z Tęgo opędzone potrzeby Instytutów wykazały wydatków: na żywność dla ubogich, niemniej dla Siostr Miłosierdzia, Prokuratora itp: zł: 23,218 gr: 15; na odzież, bieliznę, obuwie, pościel dla ubogich, zł: 5,186 gr. 21, na światło, pranie, zwózkę drzewa które rząd w ilości sztuk 400 bezpłatnie wyznaczył zł: 914 gr: 6; na wsparcie za domem zł. 8,689 gr: 9; na lekarstwa zł: 668 gr 21, na reperacją budowl zł. 2,850 gr: 20, na materiały fabryczne zło: 5,157 gr: 8, na sprawienie, utrzymanie i reperacją różnych sprzętów i naczyn, na utrzymanie koni, na opłatę podatków, na światło do Kościoła, ochędostwa i inne podobne zł: 7,906 gr: 25, na Szpital Starozakonnych zło: 400, na opłatę pensji Prokuratora w Warszawie, Kapelana w Grzybowej Woli, Siostr Miłosierdzia, Pisarza, Nauceyciela, Czeladzi, Komi-

niarzy itp: zł: 5,636 gr: 20, zgola te i tym podobne wydatki wyniosły przez cały rok zł: 60,629 gr: 25, a reszta albo pozostało w masie jako remanent, albo wy pożyczono na procent i zamieniono w kapitał. Po ukończeniu tego zdania sprawy, JW. JX. Prymas podziękował wszystkim członkom *Towarzystwa* w imieniu publiczności w wyrazach czułych i bogobójnych, i wezwał ich do dalszego wytrwania i prac w zawodzie tyle interesującym ludzkość i tak pocieszającym nieszczęśliwych.

Treść opinii Deputacji ocenianiającej plody *Przemysłu Kraiowego*. 1) Fabryka *muślinu* Fran. Krause w *Kaliszu*, zasługi na medal srebrny, z warunkiem jeśli taż fabryka nadal prowadzoną będzie. 2) *Bogumiła Thomas* fabryka białego ptyfenu w mieście *Koto*, medal srebrny mały. 3) Tkaniny bawelniane J. G. *Ulrycha* w *Płocku* zasługi na zaszczytne wspomnienie. 4) Fabryka *Papierów* *Baumana*, medal sre: mały. 5) Pracowników *Przędzalnianej* w *Xawerowie* Deputacja poleca względem *Kommissji Rządu*: 6) *Fabrykańci* *Papieru* w *Jadowie* zasługi na medal średni srebr: 7) *Fabryka Kwiatów* *Pani Szowo* zasługi na medal srebrny II klasy. 8) *Kwiaty* *Jerzego Loth*, medal takiż. 9) *Wazon* *pleciony* przez *Milera* w *Puławach* bez zaszczytnego wspomnienia zostawionym być nie może. 10) *Roboty* *Rękawnicznice* *Angusta Schieppold* zasługi na pochwałę. 11) *Skórki* z *ieleńi* *Amerykańi* wyprawione przez *Friesche* w *Kaliszu*, warte pochwały. 12) Za uszycie *białych* *damskich* *Rękawiczek*, *Tomasz Polert* w *Kaliszu*, godzien chlubnej wzmianki. 13) *Lak* *dopieczętowania* z *fabryki* *Samuela Bema* zasługi na medal sre: II klasy. 14) *Wyroby* *Braci Burje* z *włosem* *ludzkiem*, *dowodzą* *talentu* i *ciepłowości*, bez przyznania im tej chluby, pominięte być nie mogły. 15) *Jedwabne* *Mate-*

rie w *fabryce* *Quappa* *wyrobane*, *zasługi* na *medal* *sre: II klasy*. 16) *P. Dabass*, który pierwszy *unas* *założył* *fabrykę* *Piór* do *ubiorów* *damskich*, w *gucście* *Paryzkim*, zasługi na takiż *medal*. 17) *Jakób Wagner* w *Kutnie* *fabrykant* *Talesu* *żydowskiego*, zasługi na *mały* *srebrny* *medal*. (dalszy ciąg nastąpi.)—

Doniesieniem było o wyprowadzeniu czi godnych zwłok s: p: JW. *Michała Szymonowskiego* w dniu 19 b.m.; dodamy że zwłoki te w dniu tego o godz: 3ej po południu przez licznie zgromadzone duchowieństwo, przycięto i lud wszelkiego stanu, odprowadzone były do rogatek *Wolskich*. Następnie odwiezione do dóbr *dziedzicznych* *Leszna*, dla złożenia w grobie *familiyjnym*. Do późnej pory wieczorem już oczekiwała część *włosci* z *wsi* *Leszna*, *Białut* i *Gnieniewic* pod miastem *Błoniem*, na przybycie *zwłok* *ukochanego* *Pana* i *otoczyła* *karawan* *światłem*. Na granicy przyjmował *zwłoki* *WJX. Glibowski* *Proboszcz* *Leśniński* z *assystencją* i *z gromadzonym* *ludem* *wszystkich* *włosci*. Po krótkiej *rozwewnianiającej* *przemowie* przez *WJX. Proboszcza* *mianej*, *niesiono* *zwłoki* *blisko* *przez* *pół* *mili*. Po odbytem *kondukcje* w *Kościelcu*, miał *mnogę* *JX. Jagnotowski*, *wystawiając* *krótki* *lecz* *chwalebny* *bieg* *życia* i *cnoty* *zmarłego*. *Nazajutrz* *od* *godziny* *ótej* *zrana* *rozpozczęło* *się* *nabożeństwo* *żałobne*. *Mszą* *wielką* *miał* *WJX. Kanonik* *Kocharski*, *po* *której* *miał* *Kazanie* *WJX. Godlewski* *Prob: Borzeckiński*, *wystawił* *w* *nim* *również* *obraz* *życia* i *cnot* *nie* *odżałowanego* *męża*. Po nastąpionym *kondukcje* *przemówił* *w* *czułych* *i* *nader* *tkliwych* *wyrazach* *JW. Toczewski* *Przyjaciel* *zmarłego*, *h: Marszałek* *powiatu* *Błonskiego*. Następnie przy *konkluzji* *miał* *mnogę* *żegnającą* *JX. Jagnotowski*. *Nakoniec* *przy* *rzecznym* *obec-*

nych licznie zgromadzonych obywateli żalu, złożono zwłoki na wieczny spoczynek w grobie familijnym obok zwłok ś.p. Ojca zmarłego. Ten Szanowny Mąż zrodzony z *Zofji z Górskich* i *Francis Szzymanowskiego niegdy Rienta Wielkiego Koronnego*, przejął maxymy rodzicielskie, a wychowany w domu *JJOO. Xiążąt Czartoryjskich*, pełnił cnot obywatelskich, był wiernym krajowi, dobrym obywatelem i ocierającym łzy nieszczęśliwych. Matka utraciła przychylnego syna, syn czulego ojca, przyjaciele najlepszego towarzysza, obywatele miłego i spokojnego sąsiada, włościłanie opiekuna i ojca, a biedni i nieszczęśliwi dobroczyńce.

K. K.

Plan *Miasta Warszawy* ozdobiony celniejszemi gmachami stolicy, przez *L. Schmidnera* w *Monachjum*, na nowo poprawny i litografowany, nadszedł świeżo do handlu *A. Dal Trozzo* przy ulicy Senatorskiej Nr. 496.

Wyszedł z druku *Nr 10 Dziennika Warszawskiego* za miesiąc Marzec, kończący tom 3ci tego pisma, dodany jest do niego spis rzeczy w całym tomie zawartych i lista prenumeratorów; prócz tego odbierają prenumeratorowie *dołatek* do Numeru poprzedzającego z jedną ryciną. W wyszłym teraz *Nrze* znajdują się następujące artykuły: *Mała Kronika stosunków dyplomatycznych Polski z Anglią*, czyli wypis czynności Polski z tem mocarstwem. *Pobyt w Tatrach nad jeziorami Morskie oko i Czarny staw*, przez *Ambrożego Grabowskiego*. *Elegje Jana Kochanowskiego*, tłumaczone z łacińskiego przez *Kazimierza Brodzińskiego* I *Pyrrhy* plemię, II do *Petrycego*, III do *Myszkowskiego*, IV *Sen. Wiersz* napisany w r. 1823 do *M.* przez *A. M.* *O rycerzach Jaszczurkowych* w *Prusiech*, rzecz do dzieiów polskich XV wieku (dokończenie). *O zabytkach mowy polskiej z różnych wieków pozo-*

stałych w modlitwie *Ojciec nasz*, zebranych i ogłoszonych przez *Bogumiła Korna* w *Wrocławiu*. *Rys rozprawy Stanisława Rzewuskiego* o poezji lirycznej napisanej i broniącej dla otrzymania stopnia Doktora w *Paryżu* 1824 roku, z uwagami *Tytusa P.* . . . *Cena* prenumeraty na następny kwartał jest taż sama co i pierwszej, to jest w *Warszawie* w *Księgarni Pukszy* przy ulicy *Sto Jańskiej* złp: 12, a na *Pocztamtach* i *Stacjach pocztowych* w *Królestwie Polskiem* złp: 15. w *Litwie* zaś, na *Wołyniu* i *Podolu* także na wszystkich pocztamtach i stacjach pocztowych roczna tylko przyjmie się prenumerata w summie rubli srebrnych trzynastu.

Jutro iako w pierwsze Święto, Kurjer nie wyjdzie.

ROZMAITOŚCI.

Do układu względem cła między *Szwajcarią* i *Królestwem Wirtemberskiem* zawartego, należy także i *Xięstwo Hohenzolern* które w tych układach jest razem objęte.— *Burmistrz w Lugdunie* rozkazał zamknąć publiczną salę tańców, z tego powodu, że ochmistrzyni utrzymująca *Justytut szkolny* dla biednych *Panienek* w podłej, nialała się iż ustawiczny *łoskot tańca* i *muzyki* przeszkadza nauce.— *Armja Szwedzka* składa się teraz na *lądzie* i na *morzu* z 49,869 ludzi, koszta na utrzymanie tej armji na *lądzie*, wynoszą 3,843,900 talarów w papierach, a na *morzu* 978,100 Tala: w papierach, razem 4,822,000 Tal: pap:—Pod dozorem *Pastora Mul* w *Kaldenberg* w *Danji*, wydobyto z pod ziemi *Urnę* i inne starożytności, które odesłano do muzeum w *Kopenhadze*.— *Pan Morel* właściciel łomu marmuru na wyspie *Elbie*, między którym znajduje się szczególny gatunek równiający się zupełnie marmurowi *Paros*, ofiarował w podarunku 48 kolumn tego marmuru, rządowi państwa

kościelnego, a to na restauracją kościoła Sgo Pawła. — w Pewnem mieście we francji założoną bióro zleceń, trudni się ono szczególnie obtręceniem dobrych *żon* i dobrych *mężów*, to jest: zaręcza każdemu kawalerowi, wdowcowi, lub rozwiedzionemu, niemniej każdej pannie, wdowie, lub rozwódce, iż za zgłoszeniem się do tego bióra, uzyskać mogą według życzenia, mężczyzn lub niewiast stałych, wiernych, cnotliwych i gospodarnych małżonków. — Dnia 5 b. m. według doniesień gazety *brewnieńskiej*, do krwawych rozpraw przyszło z celnikami w *Moguncji*. Heski celnik wycełował do pewnego człowieka, który przez most szedł do miasta, a na pierwsze zawołanie nie stanął, i trupem go położył; szczęsnem zdarzeniem, że wśród liczego ludu snującego się przed bramą, kto inny ieszcze z niewinnych ugodzonym nie został. Człowiek zastrzelony był obywatel *mogunckim*, ojcem licznej familji. Wypadek ten sprawił wielkie wzburzenie; lud uderzył na celników, a liczna osada ledwie zdołała przywrócić spokoju. — Jedna z najslawniejszych *iasnowidzących* w *Paryżu*, uleczyła pewną Panią de S. P. i przeto pozyskała wielką wziętość w tym domu. Po niejakim przeciagu czasu, córka Pani de S. P. zasłabła; uczona *spiąca*, udzieliła jej pomocy swej sztuki, przepisawszy młodej osobie, znajdującej się w chwili krytycznej, napój *emetyzowany*; lecz zabiła zarazem i chorobę i chorą. Prokurator króleski, chcąc ochronić ludzką przynajmniej od *eskulapiuszów*, którzy zabiłaią bez *patentu*, zaskarżył *iasnowidzącą*; gdyż nie miała prawa leczyć i powinna być odpowiedzialną za swoje *głupstwa doktorskie*. Ona oświadcza, że nie wie co przepisała, i że obudziwszy się nie pamięta o niczem co robiła we śnie. — Niedawno w *Londynie* była licytacja sprzętów pe-

wnego *Panicza*, który otrzymawszy małątek po rodzicach, w 2 lata iuż wszystko zmarnotrawił, wartość tych sprzętów niezaspokoił zaciągniętych długów, chociaż taxowano *tualete* 280,000 złp: *karykiel* 20,000 złp: *wannę* z różnemi aparatami do kąpieli 24,000 złp: *siodło* 10,000 zł: itp. — Słychać że rząd *Angielski* ma się starać aby prowincja *Banda Oriental* była oddzielnym krajem przeto będzie usiłować aby rządy tak *Brezylji* jakoteż *Rzeczypospolitej Buenos Ajres*, odstąpili swych pretensji do tego kraju. — w *Parlamencie Angielskim*, ma być na nowo popierana sprawa *Katolików Irlandzkich*.

PRZYIECHALI do WARSZAWY.

Olechowski Paweł b. Kapitan z Białegostoku. — Wilczycki Alexander Oby: z Prasnyskiego. — Wojkowski Dionizy Oby: z Kalisza. — Dłużew Paweł Obyw: z Lublina. — Józef Puchowicz b. Kapitan z Lublina. — Dzierżbicka Tekla Oby: z Piekar. — Rozciszewski Alexy Oby: z Luber. — Lepicki Ignacy Oby: z Sobek.

DONIESIENIA.

Podpisana przywiozła z Gdańska *Lesosie* świeże i takowe za do sprzedania na fanty za pomierną cenę, w *Hotelu Drezdeńskim* Nr 556. — *Karolina L o t h*, Szafy różne, *Pantaljon* i tym podobne rachomości, będą ieszcze sprzedawane z wolnej ręki, co dzień przed południem aż do dnia 8 Kwietnia r. b. przy ulicy *Krakowskie Przedmie*; Nr. 385 na 2gim piętrze.

w *Handlu* przy ulicy *Krakowskie Przedmieście* Nr 443 na przeciw głównego *Odwadcu*, jest złożona *Konieczyna Hollenderska*, różowo kwitnąca, drugi gatunek biało kwitnącej, która najwięcej używa się dla *Owiec*, trzeci gatunek *Lucerny* która się na lat 7 zasiewa. Anuż ukraiński do zasiewu *Szpergel*, *Wyka*, *Rajgras francuzki*, *Rajgras angielski*, w tymże *Handlu* dostać można *Mydła białego twardego*, z *fabyryki* w *Dobrach J O*. *Ordynata Zamojskiego* w *Jadowie*, którego duży kawięń trzymający *funtów 32* po złp: 16 czyli *funt po gro: 15* przedaie się, można go także dostać i na pojedyncze części.

z *Domu* Nr 480 przy ulicy *Senatorskiej* zginął *Piesek biały*, rassy *Szpiców*; mający na grzbiecicie *złotą latkę*, roku niemający; ktoby takowego znalazł, raczy go pod Nr cytowany za przywozimą nad grodą oddać.